

Keek op de maand: Water en landbouw | nov 2019

Simpele schoonheid van Kaderrichtlijn Water

In deze nieuwsbrief een artikel vanuit het perspectief van de drinkwatersector. Gastschrijver Harrie Timmer van Oasen geeft ons inzicht in het belang van schoon water voor gezond drinkwater. Een Europese aanpak met krachtige principes helpt daarbij. Wat ook helpt is de landelijke aanpak van de agrarische sector om de waterkwaliteit te verbeteren: het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. Goed nieuws is dat in de Rijksbegroting voor 2020 extra geld beschikbaar is om DAW verder te brengen.

Europees boerenverstand biedt oplossing voor drinkwaterbronnen

In bronnen voor drinkwater komen we nog altijd bestrijdingsmiddelen tegen. Zelfs middelen die al lang verboden zijn. Dat is zorgelijk, want niemand wil dat dit soort stoffen in het drinkwater terechtkomen. Het bewaken van de drinkwaterbronnen en het zuiveren tot drinkwater kost de drinkwaterbedrijven veel werk en hun klanten (iedere Nederlander) geld. En wat principiëler: deze stoffen horen ook niet in het water thuis.

Bestrijdingsmiddelen mogen toegepast worden om gewassen te beschermen tegen ziektes en vraat, want we willen mooie appeltjes. Maar het is niet de bedoeling dat ze daarna in flinke meetbare hoeveelheden in het milieu terecht komen. Daar hebben ze allerlei onbedoelde neveneffecten op flora en fauna en uiteindelijk ook op ons. Dat willen we dus niet.

Het goede is dat onze overheid hier over nagedacht heeft. Vanwege marktwerking, of “level playing field” in mooi Nederlands, moet je dit soort zaken Europees aanpakken, én vanuit waterhuishoudkundige logica per stroomgebied. Het helpt immers niet om de kwaliteit van de Rijn te beschermen vanaf Lobith. Dan is het water al door Frankrijk en het Ruhrgebied gestroomd en verrijkt met vele nare stoffen uit de landbouw, industrie

en afvalwater van huishoudens. Met het beschermen van de Rijn moet je in Zwitserland beginnen en pas bij Hoek van Holland stoppen. Het werkt pas als ieder meedoet.

Dat is de simpele schoonheid en het krachtige principe van de Europese Kaderrichtlijn Water. Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Als iedereen nu zelf zorgt dat van zijn installatie, erf of perceel geen bestrijdingsmiddelen meer in bodem en water terechtkomen, is het probleem opgelost. Eén keer nul is nul, twee keer nul is nul en honderdduizend keer nul is ook nul. Eenvoudig en doeltreffend.

In ons land werkt Rijkswaterstaat voor de industriële lozingen hard aan de minimalisatie van de lozingen van enge stoffen, de waterschappen optimaliseren stapsgewijs hun afvalwaterzuiveringen en de agrarische sector neemt maatregelen om te voorkomen dat bestrijdingsmiddelen van hun erf / perceel in de bodem, het grond- of oppervlaktewater terechtkomen. Allemaal stapjes in de goede richting. Als we dat de komende jaren echt gaan doen en volhouden, dan maken we samen de droom waar die we in 2001 hadden om uiterlijk in 2027 drinkwater te kunnen maken met een eenvoudige zuivering. Dat is nog best een opgave, want zoals het er nu naar uitziet moet er nog veel gebeuren.

Harrie Timmer / drinkwaterbedrijf Oasen

Op weg naar mooie boerensloten

In november tijdens de [Bodem- en Waterdag van Hoogheemraadschap van Rijnland](#) keken zo'n 70 boeren samen met het waterschap naar praktische maatregelen die positief bijdragen aan de waterkwaliteit. Voor waterschappers zijn agrariërs belangrijk bij verbetering van boerensloten.

Marieke van Leeuwen, regiocoördinator DAW voor Zuid-Holland en Utrecht-West en Mike Dijkstra, procesleider van Rijnland, leidden samen de workshop *Ecologie van de sloot*. "Wat mij opviel: boeren zijn echt gemotiveerd zijn om zelf iets te doen aan verbetering van de kwaliteit van boerensloten, zolang de maatregelen inpasbaar zijn in hun agrarische bedrijfsvoering", vertelt Marieke. Boeren gaven ook aan dat er werk gemaakt moet worden van andere bronnen die de ecologie van sloten verstoren (ganzen, rivierkreeften).

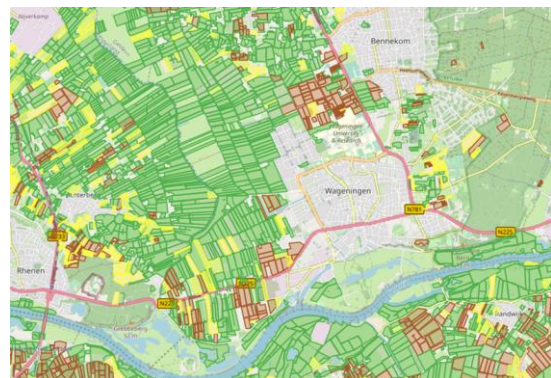

Verder was er onder boeren veel waardering voor de inspanningen die Rijnland verricht om te zorgen voor voldoende zoet water ten tijde van droogte en het tegengaan van verzilting. Voor een impressie van de dag is een [filmpje](#) te zien.

Hoogheemraad von Faber denkt na over de vraag van agrariërs of het mogelijk is het onderhoud van sloten bij de landbouw te leggen. Hij komt later op dit aanbod terug.

Landbouw maatregelen voor nutriënten op de kaart

Binnen de landelijke [Kennissimpuls Waterkwaliteit](#) van de Delta-aanpak Waterkwaliteit heeft het project Nutriënten een interessant resultaat opgeleverd. Een landelijke digitale kaart die per landbouwperceel in Nederland inzicht biedt in maatregelen die agrariërs kunnen nemen om emissies van stikstof en fosfor naar water te verminderen. Dit project '[Maatregelen op de Kaart](#)' geeft voor ieder landbouwperceel inspiratie welke maatregelen uit de BOOT-lijst van [Deltaplan Agrarisch Waterbeheer](#) kansrijk zijn. Welke maatregelen dat zijn hangt af van de kenmerken van het perceel. Welk gewas wordt er geteeld? Wat is het bodemtype? Grenst het perceel aan een sloot? Is het perceel voorzien van buisdrainage?

Inspiratie voor kansrijke DAW maatregelen

Meer informatie

Voor vragen en suggesties, neem contact op met Caroline van de Veerdonk, trekker DAW-impuls voor Rijn-West, veerdonk@orq-id.org of 06-53410156. Nieuwe lezers kunnen zich aanmelden.